

Dreamwear Club

1/2026

Dreamwear Club 1/2026

Tässä numerossa

- 3 Puheenjohtajan mietteitä
- 4 Ensimmäinen transvestiittipäivä 23.2.2026
- 5 Tervehdys kaapista
- 6 Sateenkaarilaatu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa
- 9 Painavaa puhetta kyselyraportin julkistamistilaisuudessa
- 12 Juridisen sukupuolen vahvistamisen ilo ja tuska
- 14 Rainbow Group saa sateenkaarisukupolvet kohtaamaan
- 16 Transnaisten oikeudet ovat naisten oikeuksia!
- 17 Thean muistolle
- 20 Kauneutta ja Jumalan sanaa DwC:n syystapaamisessa Morvassa
- 22 Kutsu Dreamwear Club DwC ry:n sääntömääräiseen kevätkokoukseen 2026
- 23 Kutsu Dreamwear Club DwC ry:n kevättapaamiseen 2026

Dreamwear Club DwC ry

Kotisivut:

www.dreamwearclub.net

Facebook:

www.facebook.com/DreamWearClub

Instagram:

www.instagram.com/dreamwearclub/

Sähköposti:

dwc@dreamwearclub.net

Jäsenmaksu 30 €, maksuohjeet kotisivulla

Miksi kannattaa olla DWC:n jäsen?

- ilo kuulua mukavaan joukkoon
- oma jäsenlehti kotiin lähetettynä
- saat oikeaa tietoa omasta identiteetistäsi
- pääset vain jäsenille suunnattuihin tapahtumiin
- ilmainen jäsenyys puolisollesi

DreamWear Club 1/2026

ISSN 1456-6079

28. vuosikerta

Ilmestyy 2 kertaa vuodessa

Päätoimittaja:

Anukatariina Saloheimo

Taitto: Eeva Lamminen

Painopaikka:

Trinket Oy, Helsinki

Toimituksen sähköposti:

dwc@dreamwearclub.net

Etukansi: Tiina Demus

baariminnan opissa Morvassa

Kuvan ottaja: Ia Andersson

Puheenjohtajan mietteitä

Jos Donald Trump olisi tehtävänsä osaava presidentti - asiat olisivat USA:ssa mallillaan ja talous kasvaisi ympäri maailman – niin kukaan ei protestois hyökkäyksiä Venezuelaan tai Iraniin. Kukaan ei myöskään välittäisi siitä, että meitä monenlaisia transihmisiä vainottaisiin. Euroopassakin varmaan jo säädettäisiin lakeja, jotka veisivät meitä takaisin menneisyyteen. Siinä saisivat osansa myös ihan syntymässä naisiksi määritellyt ihmiset.

Mutta onneksi Donald Trump on vain lapsuudesta asti hemmoteltu katkeroitunut rikkaan suvun jälkeläinen, joka pääasiassa mokailee.

2024, kun tulin kaapista ja aloin elää täysipäiväisesti ja juridisesti naisena, tulevaisuus oli jokseenkin utuinen, koska täällä kotimaassakin olivat oikeistokonservatiivit 2023 translain uudistuksesta lähtien alkaneet kehittää meistä transihmisistä uutta ihmisryhmää, jota syyttää omista epäonnistumisistaan. Sitten tuli vuosi 2025 ja se osoittautui maailmanpoliittisesti paljon pahemmaksi, kuin oikeasti kukaan odotti ja varsinkin transihmisiä kohtaan.

Mitä näille asioille tavallinen ihminen voisi tehdä. Ainakin yrittää pitää mielessään, että kautta historian, on juurikin oikeistokonservatiiviset johtajat kokeneet itselleen uhaksi ihmisoikeudet ja tasa-arvon. Vaikka nuo populistit puhuisivat mitä, niin näin tulee aina käymään, jos heidät päästää valtaan.

Siirrytään tuosta synkkyudesta vuoteen 2026. Jonkinlaista valoa tuntuu näkyvän. Vaikka sotia syttyy ja taas öljyn hinta nousee ja pörskurssit laskee. Kuitenkin siellä sun täällä ja

varsinkin Amerikassa protestoidaan voimakkaasti ja optimistina olen varma, että tässäkin lopulta käy hyvin. Se pelottaa hiukan, että siihen menee niin paljon aikaa, että välissä ehtii tapahtua pahoja. Mutta silti totean, että murehtiminen ei auta. Tästä syystä pysyn positiivisena ja oletan, että sillä levitän toivoa ympäristööni.

Tänä vuonna DwC täyttää 30 vuotta. Se ei ole iso yhdistys ja aika iso osa sen jäsenistä elää edelleen kaapissa. Mutta se on ja tulee olemaan edelleen tärkeä yhdistys. Toisaalta, jos tulisi sellainen maailmantilanne, että tällaista yhdistystä ei enää tarvitsisi, olisihan sekin kyllä jotakin.

Silloin kun DwC perustettiin, en itse tiennyt siitä mitään. En käyttänyt internetiä (mikä se nyt silloin olikaan), kävin kirjastoissa ja ryyppäsin paljon. Lama-ajan jälkimainingeissa olin jonkin aikaa työttömänä. Mutta olin tiennyt jo toistakymmentä vuotta, että olen oikeasti nainen miehen vartalossa tai jonkin sortin transihminen.

2000-luvulla etsin tietoa internetistä ja löysin DwC:n. Osallistuin sen chatiin yleensä iltamyöhään. Käytännössä kaikki se Dreamwear Clubin sivuston ja ehkä myös transtukipisteen jutut internetissä sisälsivät kaiken sen tiedon, joka liittyi omaan identiteettiini pari vuosikymmentä. Sitten kun 2023 liityin jäseneksi ja lähdin mukaan toimintaan, törmäsin vihdoon niihin ihmisiin, jotka olivat tätä yhdistystä ja muuta siihen liittyvää toimintaa pyörittäneet sieltä alusta asti. Niitä hetkiä muistelen aina lämpimästi. Sen jälkeen oli pari vuotta myllerrystä ja sitten se silloinen ujo transtyttö valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi.

DwC toimii vapaaehtoisten voimin ja sillä on rajalliset resurssit auttaa ihmisiä tai ajaa asioita parempaan suuntaan. Mutta kaikki me, jotka uskallamme, voimme tehdä sitä työtä, ihan vain liikkumalla tuolla ihmisten keskuudessa ja tekemällä itsemme näkyviksi. Kuten monet muutkin vihat, niin myös transviha perustuu ihmisten pelkoon. Pelko johtuu tietämättömyydestä ja joskus myös tyhmyydestä. Sitten kun he näkevät ja kokevat, että olemme ihan tavallisia ihmisiä, emmekä pure, niin ainakin suurin osa ihmisistä hyväksyy meidät.

Olen tässä samassa myllerryksessä huomannut omakohtaisina kokemuksina myös sen, että kun transviha amerikkalaisten ja ehkä isobritannialaisten konservatiivien joukossa, sekä myös anonyymeillä internetpalstoilla on lisääntynyt, niin oikeiden ihmisten keskuudessa on meidän olemassaolomme samaa tahtia muuttunut hyväksyttävämmäksi ja normalisoitunut.

Fanaatikkojen paasaaminen synnyttää aina vastavoiman. Ja kuten sanoin jo, olen varma, että asiat vielä menevät parempaan suuntaan. Hyvää juhluvuotta kaikille Dreamwear Clubin jäsenille!

Toivottaa:

Susanna Suikkanen

Ensimmäinen transvestiittipäivä 23.2.2026

Transvestiiteilta puuttuu kansainvälinen teemapäivä. Tätä puutetta paikatakseen Seta ry ja DwC järjestivät transvestiittien teemapäivän 26. helmikuuta. Päivän aikana julkaistiin tietopaketti transvestiiteista ja Dreamwear Clubista.

Teemapäivän julkaisut saivat suuren katsojamäärän: Instagram-postausta katseltiin 45 600 kertaa ja se tavoitti 13 600 eri ihmistä. Tykkäyksiä ja reaktioita oli 1400, jakoja 200 ja kommentteja 36. Facebookissa meidän päivitykset näkivät n 10 000 eri ihmistä. Threadsissa postaus tavoitti 1755 ja LinkedInissä yli 5000 katsojaa. DwC sai näistä postauksista suuren määrään uusia sosiaalisen median seuraajia.

Postausten kommentoinnissa kyseltiin, mistä transvestisuudessa on kyse, ja mm. miten se eroaa transsukupuolisuudesta. Setan ja DwC:n viestintä vastaili näihin kysymyksiin lisäten edelleen tietoa asiasta.

Teemapäivää vietetään myös vuonna 2027. Nyt on siis vajaa vuosi aikaa suunnitella viettämistavan kehittämistä.

Tervehdys kaapista

Teksti: Irmeli Ulpukka

Aina ajoittain luen jostain julkaisusta artikkelin, tustusta tahi minulle tuntemattomasta kanssasisaresta, hänen tultuaan kaapista ulos. Kuvien kera tehty artikkeli on kiinnostava ja monesti koskettavakin. Herää myös ajatus, että noinkohan minäkin joskus?

Esteitä ja kipuilua

Itse olen jo iäkkäämpi tiitti, joka on ilolla seurannut yhteiskunnan kehitystä suvaitsevampaan suuntaan. Hyväksyn sen, etten koskaan tule elämään kokoaikaisena naisena. Olen tyytyväinen tähän nykyiseen osa-aikanaiseuteeni. Hyväksyn siis itseni ja tilanteeni. Mielestäni tilanteeni on hyvä juuri näin.

Kaapin ovi raollaan

DwC:n viikonlopputapaamiset ovat olleet tervetullut piriste arkielämäni lomaan. Niiden antia ovat olleet monipuolinen ohjelma ja luontainen vertaistuki, joka on kuin kirsikka kakun päällä. Tapaamisten kautta olen saanut uusia ihania ystäviä, joiden kanssa pidän yhteyttä myös tavaten heitä satunnaisesti. Teatteriviikonloppujen merkeissä olen jopa ollut ulkona kaapista.

Kuin kotonaan

Puolisoni on tukenut tyttöilyäni koko ajan. Tiedän, että näin ei kaikilla sisarillani ole. Kotona voin pukeutua miten haluan – välillä miehenä ja toisinaan naisena, ihan mielialan ja fiiliksen mukaan. Kodin ulkopuolella olen vain miehen moodissa. Olen tottunut siihen enkä koe tarvetta muuttaa rutiineitani.

Vain elämää

Enpä tiennyt silloin kun ensikertaa pukeuduin tykösi, että tämän ominaisuuden kanssa oppii elämään ja nauttimaan tästä erityispiirteestä. Aluksi kaikki oli niin uutta, salassa pidettävää ja pelottavaakin. Nyt tilanne on huomattavasti paremmin, vaikka kaapin ovi ei ole kokonaan auki. Elän sovussa itseni kanssa, eli kaikki on hyvin.

Sopivasti omanlainen

Jäin pois työelämästä pari vuotta sitten. Pidän huolta kunnostani liikkumalla paljon luonnossa ja kuntoilemalla useita kertoja viikossa. Voin toteuttaa itseäni omien fiilisten mukaan ja mieleni pysyy kunnossa. Olen saanut syntymälahjaksi ominaisuuden joka ei tehnyt minusta erilaista vaan ihan omanlaisensa

Oletko Sinä visusti kaapissa tai onko ovesi jo hie-man raollaan? Vai oletko jo karannut kaapistasi kokonaan? Kevät ja kesä tulee – nautitaan siitä itse kukin tavallamme!

Elämäniloa toivotellen

Irmeli Ulpukka

Sateenkaarilaatu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa

Teksti: Anukatariina Kuva: Ia Andersson

Tasa-arvolaki suojaa sukupuolivähemmistöjä ja yhdenvertaisuuslaki seksuaalivähemmistöjä heihin kohdistavalta syrjinnältä. Jokaisella suomalaisella työpaikalla on näiden lakien mukainen velvoite edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Vähintään 30 hengen työpaikoilla on laadittava tähän liittyvät suunnitelmat. Tässä artikkelissa käsitellään näiden suunnitelmien laatua seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen näkökulmasta.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaltuutetuilla on velvoite seurata suunnitelmien laatua. Valtuutetuilla on kuitenkin rajalliset resurssit valvontaan. Keskusteluissani kahden edellisen tasa-arvovaltuutetun kanssa on ilmennyt, että suunnitelmia on mahdollista tarkastella lähinnä silloin, kun työpaikalla on muutakin tarkastettavaa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien sateenkaarinäkökulmasta on

hyvin vähän tutkimustuloksia. Näistä syistä innostuin laatimaan kyselyn suunnitelmien laadusta sateenkaarinäkökulmasta viime vuonna.

Kysely toteutettiin transjärjestöjen Dreamwear Club DwC ry, Transfeminiinit ry, Trans ry ja Trasek ry sekä opiskelijoiden mielenterveyden tukijärjestö Nyyti ry:n yhteistyönä. Kysymysten tarpeenmukaisuus varmistettiin Tasa-arvovaltuutetun toimistossa. Kyselyä levitettiin työmarkkinajärjestöjen toimistoihin sateenkaarijärjestöjen sosiaalisessa mediassa ja LinkedInissä (20 000 kontaktia). Vastausaika oli toukokuun puolestavälistä Hki Pride -viikolle.

Kyselyn päänäkökohdat olivat suunnitelmien järjestelmällisyys, osallistavuus ja niiden sisältämä sateenkaarinäkökulma.

KYSELYN TULOKSET

Kyselyyn saatiin 133 vastaajaa työorganisaatioista ja 77 opiskelijavastaajaa. Aliedustettuina olivat johdoto (4 %), majoitus- ja ravitsemisala (0 %) ja monet miesenemmistöiset alat. Oppilaitoksista aliedustettuja olivat AMK (21 %) ja ammatillinen koulutus (3 %) yliopistoihin (77 %) verrattuna, sekä pääkaupunkiseudun oppilaitokset (11 %).

Suunnitelmien järjestelmällisyys

Työorganisaatioista, joissa suunnitelmia ei tehdä, vain yksi oli vähintään 30 henkilön työpaikka. Kaikissa vastaajien oppilaitoksissa tehtiin molemmat suunnitelmat.

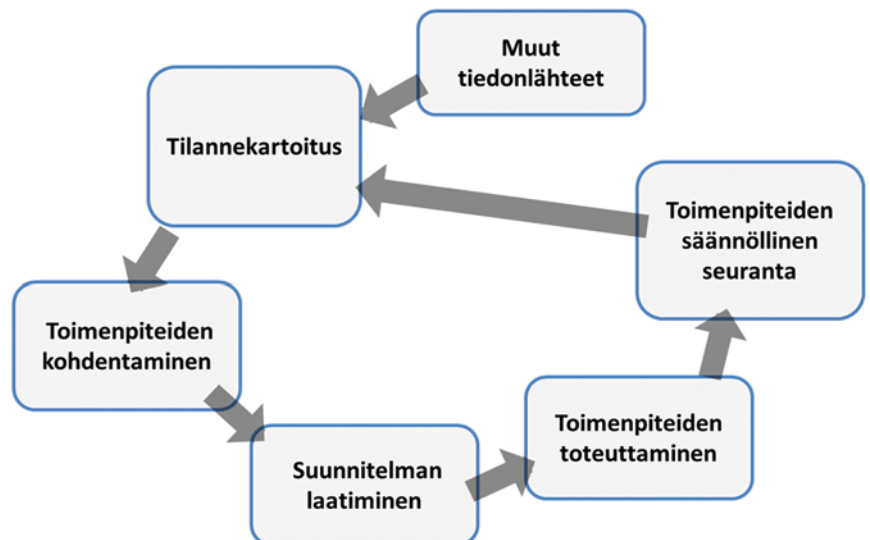
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tulisi olla lain mukaan järjestelmällisiä niin, että kehittämistä varten on kerätty tarvittava tieto, ja toisaalta valitut kehittämiskohteet tulee toteuttaa järjestelmällisesti.

Järjestelmällisyyden näkökulmasta työorganisaatioiden suunnitelmista puuttuivat usein seuraavat lakisääteiset velvoitteet:

- selvitys työpaikan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta (39 %)
- arvio aiempiin suunnitelmiin sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista (53 %)
- konkreettiset toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi (42 %)
- toimenpiteiden määritellyt toteuttajat (52 %)
- toimenpiteiden toteuttamisaikataulu (59 %)
- toimenpiteiden seuranta (50 %)

Oppilaitosten suunnitelmat olivat pääsääntöisesti työpaikkojen suunnitelmia järjestelmällisempiä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun sykli

Suunnitelmien osallistavuus

Osallistavuudella tarkoitetaan tässä sitä, että kaikilla työyhteisön jäsenillä on mahdollisuus vaikuttaa suunnitelmiin. Samalla kartoitettiin syrjinnän vastaisuutta ja moninaisuuden tukemista. Nämä sisältyivät arvoihin valtaosassa työorganisaatioita. Se näkyi kuitenkin heikosti esimerkiksi rekrytoinnissa ja perehdytyksessä. Toivomisen varaa oli myös oppilaitosten perehdytyksessä.

Työorganisaatioissa suunnittelun osallistavuudessa oli puutteita tiedottamisen oikea-aikaisuudessa (43 %), työntekijöiden osallistumismahdollisuuksissa suunnitteluun (43 %), tiedotuksen suunnitelmällisyydessä (56 %) ja valmiin suunnitelman saavutettavuudessa (40 %). Oppilaitoksissa osallistavuus oli työorganisaatioita parempaa tiedotusta lukuun ottamatta.

Oppilaitoksissa asioista tietämättömien määrä oli useissa kysymyksissä 70-80 prosentin luokkaa. Se kertoo itsessään siitä, että kaikille yhteisön jäsenille tarkoitetut suunnitelmat eivät ole saavuttaneet tätä tavoitettaan. Toisaalta tästä johtuva perillä olevien alhainen määrä heikensi tulosten luotettavuutta.

Sateenkaarinäkökulmat

Sateenkaarinäkökulmalla tarkoitetaan tässä sitä, onko seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus otettu huomioon. Seksuaalivähemmistöt otetaan huomioon yhdenvertaisuussuunnitelmassa, sukupuolivähemmistöt tasa-arvosuunnitelmassa.

Sateenkaarinäkökulma oli mukana puutteellisesti työorganisaatioiden suunnitelmissa tilanearviossa (71 %) aiempien suunnitelmien toimenpiteiden toteuttamisessa ja arvioinnissa (68 %), taustatietojen kysely erillisellä anonyymillä kyselyllä (91 %) ja suunnitelmaan sisältyvissä toimenpiteissä (60 %)

Oppilaitosvastaukset olivat kautta linjan työorganisaatioita positiivisempia sateenkaarinäkökulmasta Oppilaitosten suunnitelmissa oli otettu hyvin mukaan seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen liittyviä toimenpiteitä (87 %) ja sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisuun) perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen liittyviä toimenpiteitä (72 %). Oppilaitoksissa myös moniperusteinen syrjintä oli otettu huomioon työpaikkoja paremmin.

Taustamuuttujien vaikutus

Taustamuuttujien mukaan luokitelluille vastauksille luotiin summamuuttujat sille, kuinka monta prosenttia kyselyn kriteereistä täyttyi toisaalta kaiken kaikkiaan ja toisaalta sateenkaarinäkökulmasta. Mukaan ei otettu ”en tiedä” -vastauksia, mikä tekee tuloksista hieman ylioptimistisia.

Alakohtaisesti parhaiten pärjäsivät julkinen hallinto, koulutus sekä yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Heikoimpaan kolmannekseen sijoittuivat eräät miesvaltaiset alat ja myös terveys- ja sosiaalipalvelut. Tässä täytyy muistaa, että monilta miesenemmistöisiltä aloilta ei tullut lainkaan vastauksia.

Sukupuolijakauman kannalta alat, joilla työskentelee miehiä ja naisia likimain tasamäärin, antoivat työpaikoistaan parhaat arviot. Miesenemmistöisten alojen arviot olivat heikoimmat naisemmistöisten alojen sijoituessa edellä mainittujen välille.

Arviot olivat positiivisimmat julkisen sektorin työpaikoilla ja negatiivisimmat yksityisen sektorin työpaikoilla. Edelleen suurilla työpaikoilla suunnitelmia arvioitiin pienten työpaikkojen suunnitelmia paremmiksi. Työntekijöiden arviot suunnitelmista olivat heikompia verrattuna suunnittelusta tavalla tai toisella vastuussa oleviin vastaajiin. Työpaikan sijainti ei antanut selkeää kuvaa suunnitelmien laatuun vaikuttavana tekijänä.

Sateenkaarikriteerit täyttivät verrokkejaan paremmin sukupuolijakaumaltaan tasaiset ja moninaiset, suuret työpaikat ja työpaikan sateenkaariasioista vastuussa olevat henkilöstön edustajien vastaukset. Alakohtaiset sateenkaarikriteerien erot olivat samansuuntaiset kaikkien kriteerien kanssa.

Johtopäätöksiä

Heikkolaatuisten ja lain kriteerit täyttämättömien suunnitelmien määrä luvattoman suuri. Tilanne näyttää jonkin verran paremmalta kuin aiemmissa tutkimuksissa. Seurannalle on ilmeinen tarve.

Se, että suunnitelma on heikkolaatuinen, ei välttämättä tarkoita, että organisaation tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne olisi huono. Kyselyyn vastaamattomien alojen suunnitelmat ovat tuskin muiden alojen suunnitelmia laadukkaampia. Suuri tietämättömien määrä voi olla merkki siitä, että suunnitelmien vaikutus ei ole erityisen hyvä.

Raportti löytyy täältä.

https://www.dreamwearclub.net/_files/ugd/a46a93_b0a1a6d9b4e5400aa1629bf3f96ebc10.pdf

Painavaa puhetta kyselyraportin julkistamistilaisuudessa

Teksti ja kuvat: Anukatriina

Kansalaisjärjestöjen laatima kyselyraportti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien sateenkaarinäkökulmasta julkaistiin 6.11. Helsingissä Rikhardinkadun kirjaston Ture-tilassa. Tämä artikkeli referoi julkaisutilaisuudessa käytyä keskustelua.

Julkaisutilaisuuteen osallistuivat kutsuttuina puheenvuoron pitäjinä erityisasiantuntija Jussi Aaltonen Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistosta, tasa-arvo- ja työympäristöasioiden päällikkö Lotta Savinko Akavasta, talous- ja hallintopäällikkö Jaakko Toivonen Transfeminiinit ry:stä ja QueerMiehi-hankkeen hankepäällikkö Anders Huldén opiskelijoiden mielenterveysjärjestö Nyyti ry:stä. Yleisöstä keskustelussa oli mukana johtotehtävissä vuosia toiminut Margot Schönberg. Esittelijänä ja keskustelun vetäjänä toimi Anukatriina Saloheimo.

Selvitysten merkitys

Puheenvuorojen pitäjät arvioivat esiteltävän kyselyraportin merkitystä organisaatiolleen. Jussi Aaltonen mukaan Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistolle on erityisen arvokasta saada tietoa yksittäisen syrjintäperusteen näkökulmasta, koska sillä on koko ajan kaikkien muidenkin perusteiden toteutuminen tarkkailtavana. Suuresta massasta voidaan tehdä merkittäviä havaintoja, mitkä eivät todennäköisesti paljastuisi yksittäisiä suunnitelmia tarkastelemalla. Jaakko Toivosen ja Anders Huldénin mukaan tulokset ovat hyödyllisiä heidän organisaatioidensa tutkimushankkeiden tueksi.

Puheenvuoroissa nousi esiin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelun nykytilan usein heikko jama. Puutteet vaikuttivat olevan hyvin samanlaisia kuin nyt julkaistussa selvityksessä esiin nousseet.

Jussi Aaltonen kuvasi puutteita mm. seuraavasti:

”Kaikki eivät tee lähtötilannearviontia, vaan määrittelevät kehittämistoimenpiteet mutupohjalta. Syrjintäperusteita voidaan myös unohtaa sillä perusteella, että ”ei meillä ole näitä”.

Jussi Aaltonen

Jaakko Toivonen

Jaakko Toivonen analysoi organisaatioissa ilmenevää kitkaa. Se voi ilmentyä esimerkiksi muutoksia estävänä ”anti-toiminnallisena” puheena.

Keskusteluun yleisöstä osallistunut, suuren organisaation johdossa toiminut Margot Schönberg kuvasi myös organisaation aiheuttamaa kitkaa:

”Organisaatiokulttuurin muuttaminen on äärettömän vaikeaa. Jos pomot vähättelevät häirintää ja syrjintää ja katsovat sitä läpi sormien, mikään ei muutu.”

Jussi Aaltonen nosti esiin syrjinnän rakenteellisen luonteen vailla tarkoitusta syryjä:

”Maailma on näyttää moninaisten ihmisten lähökohdista hyvin erilaiselta paikalta. Näin tulee tuotettua rakenteellista tai välillistä syrjintää riippumatta siitä, oliko sillä pahaa tarkoitusta vai ei. Tällaisesta seuraava eriarvoisuus jatkuu, jos sitä ei tehdä ymmärrettäväksi.”

Suunnitelmien hyödyt ja laadukkaan suunnittelun eväät

Jussi Aaltonen kuvasi toimivan yhdenvertaisuussuunnittelun avaimia seuraavasti:

”Yhdenvertaisuussuunnittelu ei ole itsessään päämäärä. Se on eräänlainen hiekkalaatikko, jolla voidaan harjoitella yhdenvertaisuusvaikutusten arviointia. Se taas on ydin sille, että asiat, kuten normit, etuoikeudet ja monimuotoisuus tulevat näkyviksi. Silloin voidaan tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja mm. todeta, että yksi tapa, joka toimii joillekin, ei toimikaan toisille.

Pelkkä syrjinnästä pidättäytyminen ei riitä yhdenvertaisuuden toteutumiseksi, vaan enemmän ja enemmän korostuvat ne välillisen syrjinnän muodot ja rakenteet, jotka tuottavat epäyhdenvertaisuutta. Tämä voi johtaa oivallukseen, että pitää olla sensitiivisempi ja osallistaa ihmisiä, ja tästä voi tulla lopulta luonteva osa organisaation toimintaa.”

Lotta Savinko

Aaltonen korosti myös suunnitteluprosessin sujuvuutta:

”Suunnittelu- ja edistämistyö on tehtävä helpoksi heille, jotka haluavat tehdä oikein.”

Lotta Savinko korosti reseptissään onnistuneelle suunnittelulle johdon vastuuta ja esimerkkiä, toiminnan selkeää vastuutusta ja toimivaltuuksia sekä avointa ja kaikki huomioon ottavaa viestintää. Sateenkaarikoulutuksen tulisi olla osa perehdyttämistä ennen kaikkea johdolle ja HR-henkilöstölle, mutta se koskee toki myös koko henkilöstöä ja opiskelijoita.

Anders Huldén muistutti, että Tasa-arvo- ja Yhdenvertaisuusvaltuutetuilla pitäisi olla riittävästi resursseja valvoa nykyistä aktiivisemmin suunnitelmien laadun toteutumista, eikä vastuun pitäisi olla yksittäisillä toimijoilla tai kansalaisjärjestöillä.

Margot Schönberg esitti huomioitaan onnistuneen suunnittelun eväitä seuraavasti:

”Keskijohdolla ja työyksikön esihenkilöillä on tässä keskeinen rooli. Osaaminen tässä on osin rekrytointikysymys, jolloin esim. HR:ään palkataan tämän alueen osaaja. Suurilla julkisilla toimijoilla on muita paremmin resursseja osoittaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.”

Jussi Aaltosella oli tarjottavanaan myös teknisiä innovaatioita sekä suunnittelun että sen seurannan kehittämiseksi:

Anders Huldén

”Yhdenvertaisuusvaltuutetun valvomien suunnitelmien hallitsemiseksi on kehitetty valvontareportointityökalua, jonka sisältämistä kysymyksistä nousee laatua mittaavia indikaattoreita. Väline panee vastaamaan esimerkiksi kysymyksiin kouluttamisesta, osallistamisesta ja arvioinnin toteuttamisesta eri syrjintäperusteiden osalta. Jos jotain näistä alue on laiminlyöty, on aika vaikea vastata niitä koskeviin kysymyksiin.”

Anders Huldén pohti suunnittelua tekevien ihmisten valmiuksien parantamista:

”Asiaa voisi auttaa jonkinlainen portaali, jonne eri toimijat tuovat omia ratkaisujaan, joita toiset voivat sieltä löytää omien ongelmiansa ratkaisuiksi.”

Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon voidaan suhtautua ikään kuin kyseessä olisi vain ”mielipide” eikä ymmärretä yhdenvertaisuuden edistämisen lakisääteistä luonnetta. Huldén nosti esiin myös systeemisen ongelman: yhdenvertaisuutta edistämään tarkoitettuun toimintaan ja koulutukseen hakeutuu yleensä ihmisiä, joille asiat ovat jo ennestään tuttuja, ja niitä, joille koulutus olisi erityisesti tarpeen, ei siellä näy. Hän esitti näihin ongelmiin yhtenä ratkaisuna pakolliset yhdenvertaisuuskoulutukset pakollisten tietoturva- tai turvallisuuskoulutusten tapaan – myös yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys ovat turvallisuuskysymyksiä.

Poliittiset uhat ja mahdollisuudet

Yhdenvertaisuuden edistäminen on joutunut viime vuosina massiivisen globaalin hyökkäyksen kohteeksi. Se ilmenee tyypillisimmillään niin, että työpaikkojen yhdenvertaisuustyö leimataan wokeksi, vähemmistöjen puolustaminen identiteettipolitiikaksi ja siihen liittyvä tutkimus aktivismiksi.

Jussi Aaltonen näki tilanteessa kuitenkin toivon merkkejä:

”Vaikka globaalit näkymät näyttävät juuri nyt synkiltä, pitkällä perspektiivillä on tapahtunut monia oikeansuuntaisia asioita verrattuna menneiden vuosien tilanteeseen. Kymmenen vuotta sitten monet yritysjohtajat pitivät suunnitelmia liikesalaisuutena, jota ei haluttu jakaa muille. Nykyään useimmat johtajat ymmärtävät yhdenvertaisuuden ihmisoikeudellisen merkityksen, eikä sitä henkeä enää saada pulloon takaisin.”

Lotta Savinko ei ollut ihan yhtä optimistinen:

”Positiivisesta kehityksestä huolimatta yhteiskunnallinen ilmapiiri kovenee, mikä korostaa yhdenvertaisuussuunnitelman merkitystä: Mitä yhdenvertaisuus tarkoittaa, mitkä ovat kiellettyjä syrjintäperusteita.”

Lopuksi

Keskustelu nosti esiin suunnitelmiin liittyvän tiedon tarpeellisuuden tilanteessa, jossa niiden tila on kaukana parhaasta mahdollisesta. Koska

tiedonhankinnan resurssit ovat rajalliset, myös kansalaisjärjestöjen tuottama tieto on arvokasta viranomaisille ja työmarkkinaosapuolille. Se, mitä tarvitaan tämän lisäksi kipeästi, on tieto siitä, miten suunnitelmista saadaan tehokas väline työorganisaation kehittämiseen. Tässä ei pelkkä tieto riitä, jos tahtoa puuttuu.

Laajempi raportti julkistamistilaisuuden keskustelusta löytyy täältä:

<https://www.havulintu.com/post/sateenkaarilaa-tua-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnitelmiin>

Juridisen sukupuolen vahvistamisen ilo ja tuska

Teksti: Anukatariina **Kuva:** Ia Andersson

Sukupuolen juridinen vahvistaminen toiseksi syntymätodistuksen mainitsemasta ilman lääketieteellistä prosessia mahdollistui keväällä 2023. Itselläni päätös lähteä tähän kypsyi aikansa, kunnes ryhdyin toimiin aivan viime vuoden lopulla. Kerron tässä niistä toimista, jotka olivat välttämättömiä, ja omista harha-askelistani, joita ei olisi tarvinnut ottaa.

Ensimmäinen askel oli ilmoitus Dvv:lle juridisesta vahvistamisesta. Uuden lain mukaisesti se tapahtuu lomakkeella, jossa haetaan muutosta, ja kerrotaan sille perusteet. Tällaista hakemusta ei hylätä, mutta siihen voidaan vaatia lisäselvityksiä. Vahvistusprosessissa tätä seuraa kuukauden harkinta-aika, jonka jälkeen hakija voi vahvistaa, että on asiasa tosissaan.

Laadin ensimmäisen vaiheen hakemuksen rinnalle nimenmuutoshakemuksen. Olin jo aiemmin ottanut Anukatariinan viralliseen nimeen viimeiseksi miesnimieni perään, ja määrännyt sen viralliseksi puhuttelunimekseni. Sekä sukupuolen vahvistaminen että sen yhteydessä tehty nimenmuutos ovat maksuttomia.

Kuukauden odotusajalla tein ennakoivia asioita tulevia muutoksia ajatellen. Niihin kuului tuoreiden passikuvien otto ja lähettäminen poliisille. Tämä tapahtui kätevästi valokuvaaliikkeessä.

Koska täytin 70 vuotta harkinta-ajan sisällä, oletin erilaisten ohjeiden perusteella, että tarvitsisin lääkärintodistuksen ajokyvystäni. Valitsin sitä varten edullisen lääkärin etävastaanoton, ja kävin optikolla näöntarkastuksessa. Lääkäriajan valitsin hetkeen, jolloin oletin uuden henkilökortin saapuneen.

Kriittinen asia oli pankkitietojen muutos. Nordeassa luodaan kokonaan uusi asiakkuus. Nordea vaatii nähtäväksi päätöspaperin sekä vanhan ja uuden henkilökortin tai passin, joten tätä ei voi nopeuttaa millään ennakkotoimella. Varasin muutoksen tekemiseksi vastaanoton ajankohtaan, jolloin arvelin minulla olevan uusi henkilöllisyystodistus.

Erilaisissa ohjeissa varoitettiin, että maksaminen kortilla ja verkkopankissa voi keskeytyä. Ennen

pankkimuutosta maksoin suositusten mukaisesti pian erääntyvät laskut. Maksukortti tuntui toimivan keskeytyksettä.

Lisävalmistautumisena ostin tukun HSL:n yksittäisiä matkalippuja, koska ymmärsin ohjeista, että sähköinen matkalippuni ei toimisi. Lippuja saa vain HSL:n palvelupisteiltä ja R-kioskeilta, joita kumpiakin on vähennetty rajusti viime aikoina. HSL-mobiilisolvelluksen sain päivitettyä, kun mobiilivarmenne alkoi taas toimia.

Tasan kuukauden päästä hakemukseni lähettämisestä sain ilmoituksen juridisen prosessin toisen vaiheen alusta suojatulla sähköpostiviestillä, jolloin vahvistin välittömästi ensimmäisen vaiheen hakemuksen. Samana päivänä tuli viesti, että asiasta tehdään päätös viikon kuluttua ja tiedusteltiin, sopiiko ajankohta minulle. Ja sopihan se, joskin jouduin vaihtamaan ennakkotiedon mukaisen pidemmän odotusajan mukaisen pankkisopimusajan.

Kun tuo päätös sitten tuli luvattuun aikaan, matkustin välittömästi Kilon poliisiin tilaamaan uuden henkilökortin. Siellä vaadittiin vanha henkilökortti ja Dvv:n päätös asiasta. Kuva saatiin yhdistettyä korttiin valokuvaamon antamalla koodilla. Kortti maksoi poliisin palveluna 64 €.

Henkilökortti saapui valitsemaani R-kioskiin viides-
sä päivässä. Seuraavana päivänä kävin tekemässä
muutokset puhelinliittymiin Elisan palvelupistees-
sä, jossa edellytetään uuden henkilöllisyyden to-
distamista kortilla tai passilla. Tässä yhteydessä
vaihdettiin SIM-kortti, johon liittyy käyttämäni mo-
biilivarmenne.

Samana päivänä tein myös passihakemuksen, mikä
onnistui tässä vaiheessa verkossa. Passin hinta oli
42 euroa. Samoin samana päivänä kävin päivittä-
mässä Espoon kaupungin tarjoaman liikuntakortin
tiedot.

Myös etälääkärivastaanotto ajokorttia varten oli
samana päivänä. Siellä minulta kyseltiin lääkkeitä
ja kroonisista sairauksista, piirrettiin kellotauluun
aika puoli neljä ja kehoitettiin kyykistelemään ja
osumaan nenään sivulle levitetyillä käsillä. Vaikka
kuinka tyrkytin uutta henkilökorttiani, lääkäri teki
todistuksen vanhan ajokortin mukaisesti. Lääkäri
neuvoi hoitamaan asian edelleen katsastuskont-
torilla, digitaalinen asiointi ei riittäisi. Todistus tuli
samana päivänä.

Kun lamsin tästä saamani todistus käsissäni kat-
sastuskonttorille seuraavana päivänä, ilmeni, että
koska olin päivittänyt kortin syksyllä, koko lääketie-
teellistä arviota ei olisi tarvittu! Kortti tuli postissa
kotiin viikossa ja sen hinta oli tuota kautta 23 eu-
roa. Traficom:n verkkosivuilla muutos olisi maksa-
nut 19 €.

Pankkipalveluistuntoni oli kolme päivää henkilökor-
tin saapumisen jälkeen. Tilejäni ei tarvinnut muut-
taa, mutta asiakastietojen muutos niin, että kaikki
toimii normaalisti, vei 13 vuorokautta. Koska olin
muuttanut nimitietoni pankkiin jo aiemmin, kort-
teja ei tarvinnut uusia. Kortit toimivat myös koko
muutoksen ajan, joten käteisen nosto oli täysin
turha toimi. Mobile Pay näyttäisi toimineen ilman
erityistoimia.

Verottajalle tieto meni automaattisesti. Samoin fir-
man tiedot päivittyivät patentti- ja rekisterihallituk-
sessa alle viikossa hetu-muutoksen jälkeen.

Tiedot siirtyvät automaattisesti Kelaan. Kela-kortti
tulee myös automaattisesti ja ilmaiseksi postissa,
omalla kohdallani kolmessa viikossa. KeVa:n eläke-
läiskortin päivittämiseksi piti ladata mobiilisovellus
uudestaan ja tunnistautua vahvasti mobiilivarmen-
teella.

Apteekkiin meni tieto automaattisesti. Sen sijaan
terveystiedot pitää käydä päivittämässä jokaises-
sa terveydenhuoltoa minulle tarjonneessa organi-
saatiossa erikseen. Tässä yhteydessä pitäisi siirtyä
myös kaikki näiden palveluntuottajien määräämät
reseptit.

Työlistalla olivat myös erilaiset etukortit. K-plus-
sakorttiin muutos onnistui puhelinpalveluna ja
S-etukortin muutokset S-pankissa. Liikkeiden kan-
ta-asiakkuudet eivät ole yleensä vahvan tunnistau-
tumisen takana, joten ne vaativat vain vähäisiä ja
kiireettömiä toimenpiteitä.

Vakuutukset päivitin etävastaanotolla. Vaikka asi-
akkaan henkilöllisyys vaihtui, vakuutusehdot säilyi-
vät liikennevakuutuksen bonuksia myöten.

HSL:n mobiilimatkakortin henkilötietojen päivitys
onnistui kirjautumalla sovellukseen mobiilivarmen-
teella. Kävin varmuuden vuoksi näyttämässä uutta
ja vanhaa henkilökorttia palvelupisteessä.

Näiden lisäksi tein henkilötietojen päivityksen isän-
nöitsijäntoimistoon, Teostoon ja joihinkin asiakas-
kortteihin. Jotain on varmaan vielä unohtunutkin.
Eläkeläisenä en tarvinnut esimerkiksi todistuksia
oppilaitoksista ja vanhoista työpaikoista.

Rainbow Group saa sateenkaarisukupolvet kohtaamaan

Teksti: Anukatariina Kuva: Jussi Ulkuniemi

Rainbow Group on valloittanut ihmisten sydämiä syksystä 2024 alkaen sateenkaarisukupolvia yhdistävillä yhteislaulutilaisuuksillaan eri puolilla Helsinkiä. Dreamwear Club liittyy yhtyeen toimintaan elimellisesti, kaksi yhdistyksen entistä puheenjohtajaa soittaa yhtyeen riveissä.

Rainbow Groupin historia juontaa juurensa kevääseen 2024. Tällöin aloitti toimintansa Helsingin kaupungin rahoittama ja Todellisuuden tutkimuskeskuksen organisoima taideprojekti Sateenkaarisukupolvet, jossa eri sateenkaarisukupolvia saatiin kohtaamaan toisiaan erilaisten taiteellisten produktioiden muodossa. Projekteihin kuuluivat mm. kotikäynnit ja menneiden vuosikymmenten sateenkaarimuistojen tallentaminen.

Tässä yhteydessä tuli esille sateenkaarikuoron perustaminen, ja minuun otettiin asiassa yhteyttä. Emmiin kovasti kuoronjohtajan rooliin alkamista, mutta sanoin voivani olla mukana säestämässä.

Tästä formaatti sitten kehittyi yhteislaulutilaisuudeksi, jonka ensimmäisenä vetäjänä toimi Hilla Hannonen.

Ensimmäiset tilaisuudet järjestettiin Todellisuuden tutkimuskeskuksen tiloissa Sörnäisissä, ja ensimmäiseen niistä saapui laulamaan myös Sari Kristiina. Hän ehdotti, että voisi tuoda basson mukanaan seuraavalla kerralla, jolloin säestäjän sijasta taustalla olikin bändi. Treeneistä totesimme tuossa vaiheessa, että vain amatöörit harjoittelevat. Tällä triolla vedettiin sitten syksy 2024, joululaulutapah-tuma Helsingin kaupunginmuseolla sen huipentuma.

Vuodenvaihteessa Hilla jäi pois muiden kiireidensä takia. Laulajia vaille emme kuitenkaan jääneet, sillä osoittautui, että projektin vetäjät Eevi Tolvanen ja Riikka Lakea olivat armoitettuja laulun taitajia. Mukaan tuli myös gay-kulttuurin Helinä-Keiju Aleks Kolmonen, jolla on maaginen taito tuottaa kauniita

ja koskettavia kohtaamisia sateenkaari-ihmisten välillä. Tässä vaiheessa totesimme itsemme sen verran amatööreiksi, että rupesimme jopa treenaamaan. Treenaamisesta vain ei aina tunnu tulevan mitään, koska meillä on ollut niin hauskaa keskenämme.

Keväästä 2025 lähtien tilaisuuksia järjestettiin aluksi pääosin Setan tiloissa, ja mukaan tulivat seniorikeskuksissa pidettävät tapahtumat. Siellä ohjelmisto on ollut hieman muita tilaisuuksia konservatiivisempi, mutta toisaalta Paranoid ja Abba-potpuri ovat olleet kuumaa kamaa.

Seniorikeskuksissa tunnelma on ollut lämmin ja innostava, eikä väki malta pysyä tuoleillaan tanssittavimmissa kappaleissa. Se toki ei ole tarkoituskaan – Eevi ja Riikka ovat molemmat tanssin ammattilaisia, ja houkuttelevat ihmiset liikkumaan.

Kesän 2025 kohokohta oli Bar Strutsin keikka osana Helsinki Priden tapahtumia. Siellä tapasimme monissa bändikuvioissa vaikuttaneen rumpali Väilyn, joka liittyi joukkoomme syksyn keikoille. Tämän vuoden alkupuolella mukaan tuli myös kitaristi Milo Keinänen.

Rainbow Group jatkaa ainakin ensi kesään saakka, jolloin Sateenkaarisukupolvet-hankkeen rahoitus loppuu. Keikkoja on luvassa seniorikeskuksissa ja Helsinki Priden yhteydessä – ehkäpä jopa torilla tavataan!

Yhtye esiintyy myös Dreamwear Clubin 30-vuotisjuhlissa Karkkilassa 25. huhtikuuta.

Kuva: Jirina Alanko

Transnaisten oikeudet ovat naisten oikeuksia!

Teksti ja kuva: Anukatariina

8.3.2026 vietettiin kansainvälistä naistenpäivää. Helsingissä naisten oikeuksien puolesta marssi 20 000 ihmistä. Minulla oli kunnia pitää puheenvuoro tilaisuudessa. Tässä puheeni teksti.

Hyvät Kansainvälisen Naistenpäivän viettäjä!

Transoikeudet ovat kanarianlintu ihmisoikeuksien kaivoksessa: Kun ne ovat uhanalaisia, uhataan samalla myös muita ihmisoikeuksia.

Me transnaiset kohtaamme arjessamme samaa seksististä väkivaltaa kuin muutkin naiset. Tämän lisäksi joudumme erityisesti niiden miesten vihan kohteeksi, joiden mielenrauhaa pelkkä olemassaolomme tuntuu häiritsevän.

Tähän liittyvä väkivalta jää usein piiloon, koska monet eivät edes viitsi tai uskalla tehdä rikosilmoituksia kohtaamastaan väkivallasta epäasiallisen kohtelun pelossa asiaa käsiteltäessä.

Monissa muissa maissa transnaiset elävät vieläkin haavoittuvammassa asemassa, mikä altistaa heidät erityiseen väkivallan uhkaan ja hengenvaaraan.

Länsimaissa kansainvälinen konservatiivikristitty

antigender-liike kohdistaa vihansa erityisesti abortioikeuteen ja transnaisiin.

USA:n nykyhallinto on pyyhkinyt transihmiset olemasta hallinnollisesti. Heitä demonisoidaan ja altistetaan väkivallalle esimerkiksi kieltämällä naisten wc-tilojen käyttöä.

Tämä demonisointi on levinnyt myös Länsi-Eurooppaan, erityisesti Britanniaan, jossa naisen juridinen status on kiinnitetty omituisin laintulkinnoin biologiseen kehoon. Tähän toimintaan ovat osallistuneet myös monet sikäläiset naisjärjestöt.

Suomessa nämä transnaisiin kohdistuvat vihamieliset ajatukset korostuivat translain säätämisen alla. Siihen osallistuivat oikeistopopulistit, konservatiivikristityt sekä tänne varta vasten maahantuodut transvastaiset TERF-naisjärjestöt.

Kehitys ei ole onneksi ollut vain edellä kuvatun suuntainen. Yhtenä valopilkuna EU:n parlamentti totesi viime kuussa myös transnaisten olevan naisia. Suomen tärkeimmät naisjärjestöt ovat myös tukeneet johdonmukaisesti tätä näkökantaa. Transjärjestöt ovat kiitollisia tästä tuesta:

Voimme kokea, että Naistenpäivä on myös meidän päivämme.

Thean muistolle

Teksti: Mimmi Makunen

Kuvat: Anukatariina ja Thea Hakokorven hautajaiskuva-arkisto

Kirjoitan tämän kunnioituksena Thean muistolle. Faktoissa saattaa olla virheellisiä tietoja, mutta ei anneta niiden haitata itse asiaa, muisti voi tässä iässä jo pettää.

Gittan ja Thean kanssa tutustuimme vuonna 2000 Hauhon tapaamisessa Wuolteen kartanolla. Ensitaapaamisesta lähtien tunsimme hyvin läheistä ystävyyttä ja pariskunta oli erittäin avulias uuden tiittuntuvikon auttamiseksi siivilleen. Olin nimittäin ensimmäistä kertaa DWC:n tapaamisessa, päässä punainen ”moppi” ja päällä musta/valko jakkupuku. Olin onnesta sekaisin, Gitta ja Thea kannustivat, kaikki oli uutta ja ihmeellistä!

Pariskunnan kanssa toteutimme ensimmäisen yhteisen Thaimaan matkan Pattayan Jomtieniin. Heillä oli varattuna huoneisto, jonne sain kutsun ja sain asua heidän kanssa pari viikkoa sekä opetella Pattayan tavoille. Kävimme Thean kanssa pitkällä lenkeillä lähes päivittäin. Meillä oli perinteiset lyhyt tai pitkä rantalenkki Jomptienilla ja vaihtoehtoisesti lenkki Pattayalle. Noilla lenkeillä keskustelimme kaikista asioista maan ja taivaan välillä sekä paransimme toki maailmaa sen minkä askelia kertyi. Puhuimme usein tyttöilyyn liittyvistä haasteista, parisuhteesta sekä myös vakavistakin asioista kuten kuolemasta. Tosin se kuulosti tuolloin vielä kaukaiselta asialta. Lämpö ja upea ympäristö loi hienot puitteet ystävyydelle, joka syveni ja toteutui useana vuotena samoilla Jomtienin kulmilla.

Viimeisin yhteinen reissu taisi olla 2016. Kävimme usein porukalla myös Tallinnassa tutustumassa paikalliseen kaupalliseen tarjontaan ja osin nähtävyyksiinkin. Aamiainen Tallinnan laivalla ja menopaluun korttipelit olivat vakiona joka matkalla.

Thea oli todella ystävällinen ja avulias sekä huomaavainen ystävä. Hänen lämminhenkisyyden, luottavuuden ja kärsivällisyyden oli erittäin vahvasti läsnä heidän parisuhteessaan, joka oli alkanut 1998. Kuin sattumaa, että heidät oli vihitty Padasjoen Iso-Taruksen palokuntaleirin grillikodassa, jossa vuosi

Thea lähdössä Helsinki Pride –marssille 2016.

myöhemmin olin armeijan kertausharjoituksissa paistamassa makkaraa! Tuolloin emme vielä tunteet toisiamme, mutta tapahtuma selvisi myöhemmin, kun Thea esitteli hääkuvia.

Thea ja Gitta tekivät yhdessä merkittävää työtä transyhteisön hyväksi osallistumalla DWC:n lisäksi Setan toimintaan valistus- ja koulutustehtävissä mm. nuorille suunnatuissa tapahtumissa ”elävänä kirjana”, jossa nuoret saivat lainata ”kirjan” ja esittää kysymyksiä aiheeseen liittyen. He toimivat myös aktiivisena Sateenkaari Senioreiden toiminnan kouluttajina. Osallistuivat monena vuotena Helsinki Pride tapahtumaan sekä 2024 Tukholman Prideen.

Thea ja Gitta antoivat julkisuuteen kasvot transvestiitti-hetero-parisuhteelle. Teemaa käsiteltiin useilla foorumeilla mm. Suomen Kuvalehdessä, Ilta-Sanomissa ja Ylen Puoli seitsemän –ohjelmassa sekä useilla muilla julkisilla foorumeilla. He tekivät todella urauurtavaa työtä transvestisuuteen

Mimmi Thean puolison Gittan tukena siunaustilaisuudessa.

DwC:n väki laskemassa kukkia arkulle.

liittyvän tiedon jakamiseksi suurelle yleisölle koko Suomessa.

Minulla oli suuri kunnia olla mukana juontajana pariskunnan syntymäpäivillä. Molemmilla kerroilla 130- ja 150-vuotisjuhlissa juhliittiin Pakilan VPK:n talossa anteliain menoin. Pariskunnalla nimittäin oli ikäeroa tasan 10 vuotta. Väkeä ja ystäviä heillä riitti koko talon täydeltä ja kaikilla oli ikimuistoiset juhlat tarjolla. Hienoista juhlahetkistä jäi hyvät muistot.

Thea teki myös ”siviilissä” merkittävän uran toimiessaan vapaapalokunnan päällikkönä Helsingin Lautasaassa. Pariskunta pääsi tutustumaan kattavasti teatterimaailmaan toimimalla palovahteina teatteriesitysten taustajoukoissa. Myös usean helsinkiläisen ravitsemusliikkeen remontit ovat Thean käsialaa, sillä Hän oli hyvin taitava käsistään ja osasi remonttireiskan hommat laidasta laitaan. Gitta toimi tehokkaana apurina yhteisissä hankkeissa ja urakoissa.

Thea oli lisäksi erinomainen kokki. Hän loihti keittiössä todella hyviä pöydän antimia.

Kesäisin heillä oli asuntovaunupaikka useana vuotena Hollolan Hatsinassa. Aika kului mukavasti tuttavan vanhaa koulurakennusta remontoiden.

Tiittiyhteisö ja ystävät menetimme rakkaan Thean. Hän eli ansiokkaan ja tapahtumarikkaan elämän sekä teki transvestisuudesta yhteiskuntakelpoisempaa merkittävällä panoksella. Olemme suuressa kiittolisuudessa tästä työstä ja velvollisuutemme on jatkaa Hänen perintöään tällä rintamalla.

Lopuksi jäi mietityttämään, miten kävi niiden rintsikoiden, jotka Thea otti nuorena tiittinä ”pitkäaikaislanaan” naapurin pyykkinarulta? Tulikohan ne koskaan palautettua? Tuskin!

Kunnioittaen ja kiittäen

Mimmi Makunen

DwC:n jäähyväiset Thealle haudalla.

Ia lausumassa DwC:n muistosat

Ines ja Anukatarina jättivät jäähyväisensä sävelin.

Kauneutta ja Jumalan sanaa DwC:n syystapaamisessa Morvassa

Teksti: Anukatariina **Kuvat:** Anukatariina ja Ila

Dreamwear Cluyb DwC ry:n syystapaaminen pidettiin Morvan maalaishotellissa viikonloppuna 26-28.9.2025 Tapaamiseen osallistui vajaat 30 henkeä.

Perjantain ohjelman kohokohta oli Tiina Demuksen meikkidemonstraatio. Hän kertoi vinkkejä onnistuneeseen meikkiin ja loi sellaisen koekaniinilan kasvoille. Kasvojen lisäksi perjantaina käsiteltiin myös päälakea ja pään sisältöä identiteettejä luotaavalla hattuleikillä. Perjantai-illan musiikillinen anti koostui Anukatariinan vetämästä live-karaokesta.

Lauantain ohjelmatarjonta alkoi asiapitoisesti. Anukatariina

Tiinan Lady Within –meikkistudio valmiina.

kertoi alustavia tuloksia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien sateenkaarilaatuun liittyvästä kyselystä.

Ilan kasvot viimeistelyvaiheessa.

Syystapaamisen vieraita hatuttaa.

Martti Nissinen etäyhteyden päässä, yleisö Morvan salissa.

Sitten siirryttiin kuulemaan Jumalan sanaa: Teologi Martti Nissinen kertoi, kuinka konservatiiviuskovaiset ovat vääristäneet Raamatun opetuksia sateenkaari-ihmisistä.

Lauantai-illan tanssirytmeistä huolehti Jämsässä jo hoviorkesteriksemme tullut PopGone.

Syystapaamisen yhteydessä pidettiin järjestön syyskokous, jossa uudistettiin hallituksen kokoonpanoa, joka muodostui seuraavaksi:

- Susanna Suikkanen, puheenjohtaja
- Sini-Tuulia Lehtinen, varapuheenjohtaja, puoli-sojäsen
- Ia Andersson, sihteeri
- Tuija von Konow, taloudenhoitaja
- Thea Hakokorpi, hallituksen jäsen
- Milka, hallituksen jäsen

Lauantaina puheenjohtaja vaihtui Tuijasta Susannaan.

Kutsu Dreamwear Club DwC ry:n sääntömääräiseen kevätkokoukseen 2026

Dreamwear Club DwC ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään 25.4.2026 klo 11.00 – 12.30 Tehtaan Hotellin Klubitalossa, Bremerintie 2, 03600 Karkkila.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi käsiteltävänä ovat mm.

- Sääntömuutos hallituksen jäsenten määrästä
- Hallituksen jäsenen valinta Thea Hakokorven tilalle

Dreamwearclub DwC ry:n kevätkokouksen 2026 esityslista

1. Kokouksen avaaminen
2. Kokouksen puheenjohtajan valinta
3. Kokouksen sihteerin, kahden äänenlaskijan sekä kahden pöytäkirjantarkastajan valitseminen
4. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
5. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
6. Käsitellään yhdistyksen toimintakertomus vuodelta 2025
7. Käsitellään yhdistyksen tuloslaskelma ja tase vuodelta 2025
8. Esitellään toiminnantarkastajien lausunto ja vahvistetaan tilinpäätös
9. Päätetään vastuuvapaudesta tilivelvollisille vuodelta 2025
10. Hallituksen varsinaisen jäsenen valinta kaudelle 2025–2027, menehtyneen hallituksen jäsenen tilalle.
11. Sääntömuutos - 7§ hallituksen jäsenten määrä ja varajäsenten lisääminen.
* muutosehdotus: Yhdistyksen asioita hoitaa sen hallitus, johon kuuluu yhdistyksen kokouksen valitsevat puheenjohtaja ja vähintään neljä ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä. Lisäksi yhdistyksen kokous voi valita yhden tai kaksi hallituksen varajäsentä) *Tullakseen hyväksytyksi on esityksen saatava vähintään kolme neljäsosaa annetuista äänistä.*
12. Muut asiat
13. Ilmoitusasiat
14. Kokouksen päättäminen.

Kutsu Dreamwear Club DwC ry:n kevättapaamiseen 2026

Tervetuloa Dreamwear Club DwC ry:n 30-vuotis-
juhlakevättapaamiseen pe 24. – su 26.4.2026!

Paikka: Tehtaan Hotelli

Osoite: Bremerintie 2, 03600 Karkkila

Lisätiedot: www.tehtaanhotelli.fi/

Tapaamiseen voivat osallistua Dreamwear Club
DwC ry:n jäsenet avec sekä kutsuvieraat.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen, huonevaraukset ja ruokavara-
ukset keskiviikkoon 15.4.2026 klo 16.00 mennessä
nettilomakkeen kautta: [https://sites.google.com/
dreamwearclub.fi/dreamwearclub-ry-30v](https://sites.google.com/dreamwearclub.fi/dreamwearclub-ry-30v)

Hinnat

Perjantain majoitus

- 1 h huone 105 €/vrk, sisältää aamupalan
- 2 h huone 140 €/vrk, sisältää aamupalan
- puolet 2 h huoneesta 70 €/vrk, sisältää aamu-
palan

Lauantain majoituspaketti, sisältää lounaan, illal- lisen ja aamupalan

- 1 h huone 232 €/vrk
- 2 h huone 398 €/vrk
- puolet 2 h huoneesta 199 €/vrk
- yöpyminen asuntovaunussa tai -autossa 50 €/
vrk, ei sisällä mitään aterioita

Erilliset ateriat ja ohjelmapaketit

- perjantain tulokahvi ja suolaista: 13 €/hlö
- perjantain iltaruokapaketti: 32 €/hlö
- lauantain päiväohjelma ei-yöpyville ilman illallis-
ta 75 €/hlö
- lauantain päiväohjelma ei-yöpyville illallisen
kanssa 132 €/hlö
- aamiainen asuntovaunussa tai -autossa yöpyvil-
le 18 €/hlö/vrk

Dreamwear Club

Meikkaus

- 30 min meikki á 35 €
- 45 min á 45 €
- 60 min á 55 €
- Kynsien lakkaus ja viilaus 20 € tai pelkkä lakkaus
15 € (yhdellä värillä, normaalilakkaus)
- Maksaa voi paikan päällä käteisellä tai kortilla.
- Meikkauksen ennakkovaraus sähköisellä samal-
la ilmoittautumislomakkeella kuin osallistumisil-
moittautuminen.

Meikkaajan kotisivu: cooltime.fi

DwC:n kevättapaamisen 2026 ohjelma

Perjantai 24.4.2026

15.00 – Majoittuminen Bremerin talo, Punainen talo tai Klubitalo

- Mahdollisuus tutustua omatoimisesti hotellin puistoon, Högforsin ruukkiin, Högforsin tiilisiltään ja Karkkilan keskusta.

15.00 – Kahvia ja suolaista, Klubitalo

- (Ilmoittautumislomakkeella kohta "Perjantain tulokahvi ja suolaista")

Vapaata seurustelua Bremerin talossa.

- Bremerin talo 1. krs. oleskelutila

17.30 – 18.30 Varaus ohjelmalle

18.00 Hallituksen kokous

- Bremerin talo, lasikuisti tai 2. krs kirjasto

19.00 – Illallinen, Klubitalo (Takkahuone, Kilpisali ja Sikarihuone)

- (Ilmoittautumislomakkeella kohta "Kevyt perjantai-illan illallismenu")

Jatkot

- Bremerin talon 1. krs. aula- ja oleskelutilat ja 2. krs. kirjasto.
- Omat juomat jatkoille, ei anniskelua! Talossa on yhteinen keittiö, jossa on jääkaappi.

Lauantai 25.4.2026

8.00 – 10.00 Aamiainen, Klubitalo

9.00 – 9.30 Naisellinen venyttely ja rentouttava jumppa, ohjelma tarkentuu

- Bremerin talon edessä olevalla nurmikolla tai sisätilassa, jos sataa

10.00 – 11.00 Puolisoiden tapaaminen, ohjelma tarkentuu

- Klubitalon viereisessä talossa

9.00 – 13.00 Meikkaus, Klubitalon Musiikkihuone

- Cool time Hyvänolonkeskus

11.00 – 12.30 Kevätkokous, Klubitalo

12.30 – 13.00 Kokouslounas, Klubitalo

14.00 – Juhlallisuudet alkavat, Klubitalo

- Tervetuliaispuhe / Welcome speech
- Kuoharit
- Susanna Suikkasen puheenvuoro
- Ia Anderssonin puheenvuoro
- Tervehdykset
- Ohjelmaa

Tauko, kokouskahvi, Klubitalo

15.30 ~17.00 Juhlallisuudet jatkuvat, Klubitalo

- Lauluesitys
- Vieraiden puheenvuoroja
- Anukatariina: "DwC:n menneestä ja tulevaisuudesta?"
- DwC:n hallituksen edustaja: Päätössanat

18.00 – 19.30, Juhlailallinen, Klubitalo

- Neljän ruokalajin, lähiruokaan perustuvan "Viilarin Vapaapäivä" – menu.
- Sana on vapaa.
- Huom! Pöytiintarjoilu.

20.00 – 22.00 Rokkia ja yhteislauluja: Rainbow Group, Klubitalo

- featuring DwC:n omat tytöt Anukatariina ja Sari-Kristiina

– **22.00** Baari auki, Klubitalo

22.00 – Jatkot Bremerin talo: 1. krs. aula- ja oleskelutilat, 2. krs. kirjasto.

- Omat juomat jatkoille, ei anniskelua! Talossa on yhteinen keittiö, jossa on jääkaappi.

Sunnuntai 26.4.2026

8.00–10.00 Aamiainen, Klubitalo

10.00 – 12.00 Vapaata seurustelua, Bremerin talo,
1. krs. aula- ja oleskelutilat, 2. krs. kirjasto.

– 12.00-14.00 Uloskirjautuminen

Muutokset mahdollisia. Viimeisin ohjelmaversio
sivulla [https://sites.google.com/dreamwearclub.
fi/dreamwearclub-ry-30v](https://sites.google.com/dreamwearclub.fi/dreamwearclub-ry-30v)

Karkkilassa tavataan!

